

30852 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 29-వ తేది శుక్రవారము
కుదిరోద్ధారి నామనంత్రము, మాఖమాస బహుళ పక్షము ౧౧.

No. 179
సంచిక ౧౭౯

Most
Thrilling !

అత్యద్భుతముగ పరిశోధకనవలలు

Most
Interesting !!

కన్నపదొంగ పగటిచుక్క అగ్గిరాముడు

Set Rs. 2-0-0

సెట్టు రు. 2-0-0.

రెండవ కూర్పు రు. 0-10-0

ఈ నవలలు చదువ మొదలిడిన తరువాత ముగించువరకును తోచినవఱకు విక్రయము. ఇట్టి పరిశోధకనవలలు తెలుగునందీతరపున వెలువడి యుండలేదు. చదివినవారికి విశదము!!

మంచితరుణము!

మఱువకుడు!!

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారి

(Xంధములు (రా. 18-14-0 విలువ గలవి) ఒకేసారి కొనుగోరి మాన్యునెలాఖరు
కవితలు రు. 10 లకే ఇయ్యబడును. శ్రీచిలక, ఉపాధ్యాయులకు, శ్రీలక్ష్మి, విద్యార్థులకు ఇట్టి సమయము మరల లభింపదు. బహులాభకరము!!

Xంధముల వివరములు.

జాబతి 1-వ భాగము	0 12 0	విశోదములు 1,		
జాబతి 2-వ భాగము	0 12 0	2-వ భాగములు	0 8 0	
కీర్తనచరిత్ర	0 12 0	నందచరిత్ర	0 4 0	
శివగోవిందు చరిత్ర	0 12 0	అయోపాఖ్యానము	0 8 0	
కా.క. చరిత్ర	0 12 0	ప్రహస్నయాదనము	0 8 0	
కర్పూరమండరి	1 0 0	పాశ్చాతాపచరిత్ర	0 8 0	
సౌందర్యలిలక	1 0 0	పార్వతీకవితలు	0 6 0	
రాజుచంద్రబజ్రం	0 10 0	చతురచంద్రము	0 8 0	
హేమలత	0 12 0	అపూర్వాకాయ	0 12 0	
వజ్రముజరి	0 6 0	రాజరత్నం	0 12 0	
శృంగారవేది	0 6 0	రాజరాజకథావతి 1వ	1 0 0	
భారతీ భావముజరి	0 8 0	దీప్తి. 2 వ భాగము	1 0 0	
సుందరపురుషుడు	0 4 0	ఘంటసలిచరిత్ర	0 10 0	

మొత్తం రు 16 14 0

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి అయోపాఖ్యానము శ్రీకృష్ణార్జున యుద్ధము గరిమలము ముదింపబడినది. అయిటిబిబిదను శ్రీమతుగారి బొమ్మ కూడ వెలుగు. వెల రు. 0-8-0 ముద్రితము.

అనసూయ:—చక్కనినాటకము రు 0-12-0. శ్రీపాదుగారి

లక్ష్మీనరసింహరావు కవితలుగారి "సాక్షి" నాలుగు భాగములు వెల రు. 7-4-0

భీష్మ పుత్రజ్ఞ:—వీరకవితా మ్రేప అయిదు భాగములు. రంగశిరము.

బ్రహ్మశ్రీ పల్లవి మార్గశాఖాభిషేకము (ప్రచీనము). వెల రు 0-12-0

తేజసింగు: (జీవనకథ) రాజా త్రోవనీంబు కాలముకాటి చరిత్రవిషయము

నల రాజపుత్రుల శౌర్యదాద్యములు, రాజా ప్రతాపసింహు విక్రమపాదులు

కవితలు పుంజులెంతవక మానవు ఇదలి విచారణగోములు మృదమును ౧౦7౦ మను

లెల్లార్లు కవితకవితా శ్రీ ప్రచీనము. 1-0-0

1924 జనవరి 1 లగాయతు ఉపాధ్యాయు లందరికిని మా సరస్వతి వాచకములకు రు 1 కి 0-2-0 అణాలు కమీషను ఇయ్యబడును.

ప్రతి అర్హుని 1/3 పొమ్ము అధ్యాపకగా బంపబడెను. అధ్యాపకులే అర్హులు పంపబడెను. ప్రతి అర్హుని ఒక కాగితమును క్యాబినెట్ గాను అందరికీ పంపించెను.

రు. 10 లు మించిన ప్రతి అర్హుని రు. 5 0-2-0 కంటకున విమామ ముద్దెగల పుస్తకములు ముద్రితము ఇయ్యబడును. క్యాబినెట్ గాను అందరికీ పంపించెను.

నలయువారు:—

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, గోదావరిబుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

కథవారిచూర్ణము

జీర్ణరసాయనము

కుష్టుకు తైలము

విన్నపము 1-కి 0-2-0 (6 పేజీల ముద్రులది) 1-కి రు 2-0-0

ఈ చూర్ణము కవితావలకలకే వేయబడినది.

కర్పూరము, కౌగిలి, కైర్యబిల్లుము మొదలగువానికి

మీరును ఉపయోగించును. దీని వెలుగునందుకు నును మంచిది.

అదీర్ణములకు భరించిన వస్తువులు రక్తములు సుగా మారును.

అదీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము

లంబ రసప్రాసము ప్రభుత్వము గలిగి దుర్బల మేర్పడి యును

జీవించును. 25 ముద్రల పేజీ వెల రు 1-4-0.

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,

కుష్టులకు రాములుకు ఉపయోగించును.

అమ్మకాంబను డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

మనం దగ్గు విభాగమును బట్టి యజనంజును.
అమృతాంజనంజిహ్వా. బాంబాయి. మదరాసు.

భారతదేశము నన్నివిధములను, స్థానిక గ్రామములను నీ
విలువ నన్నివిధములను గురించి తెలుసుకొనియు, (కామరా
అంబేద్కర్ గారు) భారతీయుల కానుకగా 1919

ఈ చట్టమునందు నూతన కానుకలు విధింపబడునట్లు
 నిర్ణయించబడినది. (ప్రభుత్వోద్దేశ్యము
 లను బట్టి) ఈ చట్టమునందు గాన, పరిపాలన కొన
 నందుకు వచ్చుచున్నట్లుగాను నిశ్చయించబడిన యీ చట్టము
 ప్రకారముగాను గమనించవలెను. (సంక్షేపము)

కర్మవోని అయిదుపూటలు నేనింకి పట్టు నిడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణజ్వరములు మొలకలకు నమస్త కర్మములు మాను.
అమృతాంజనము డిబో; మదరాసు - బొంబాయి.

హిందీభాష మన హిందూజాతికి ప్రధాన భాష. దానిని
తెలుగులు పెక్కుమంది కవి ముక్త భాష. మఱియు విశేష
మంది కవిగళములు భాష పెక్కు హిందీభాష వర్ణనలందు
వాదాత్మక (పెక్కు చెప్పిన ప్రామాణిక) హిందూజాతి మం
తము న్యాయము నేడుచున్నది. ఇదిగో ముఖ్యమైనది చాల
మంది కవిభాషనచున్నది. మఱియు నీ భాషయందు దేశీయ
భాషలున్నవి. అవి కవిగళములు. హిందీ నవలీనము అయిన
దాని ముఖ్యమైనవి నామకరణములు. హిందీ భాషయందు
కవిగళములు మన ముఖ్యమైనవి. హిందీ భాషయందు
మనము హిందీభాషను అభ్యసించి మా యానతి
మనము హిందీభాషను అభ్యసించి మా యానతి
మనము హిందీభాషను అభ్యసించి మా యానతి

జెయిట్ కాల్పులు

ఒక భారత శాసనసభ్యుని యుదంతము

ఎన్. గులాబు సాగుగారు ఎం. ఎల్. ఎ. శాస్త్రాని
సాహెబు సభ్యులు జరిగిన అసెంబ్లీ యంతరము
ప్రకటించిరి:-

శాస్త్రాని సభ్యులలోని జెయిట్ లో గొప్ప సేవను
సంభవించెను. ఇంతవరకు చరిత్రలోని సభ్యుల విశ్రాంతి
జాడ తక్కువగానే యుండెనుగాని దానియొక్క చైతన్య ప్రా
మాణ్యము చాల యెక్కువై నది. ఏమిటా ఆ విషయం కలెక్టరు
కుడు వివేచనకు యెట్టి బాధ్యతలేని మహానుగాడు. ఆయన
వద్ద పనిచేయువారు యెట్టి బద్ధులుగాదు. ఉన్నత గౌరవము
గల వ్యక్తుల సభ్యులయిన వాగైతే కత్తిలవారు. వారిచైతన్యము
సభ్యులందరికీ ఉద్దేశమును కల్పించును అయినను
వాగైతే వెలియును. అకాలిబర గురుద్యాయముతో ప్రారం
భించినట్టి సందేహము త్యాగము జేయుటలే యుండునని వారికి
దెలియును. అది తెలిసియే సంతోషముగ బుద్ధిపూర్వకముగానే
అవిధిగర్హము నొకటి నొప్పుకొనిగారిని గురువుయొక్క గురు
ద్యాయములోనికి బోయి స్వేచ్ఛగా పూజించుటకు గల మార్గము
విదేశాదుకొనలేదు.

మహాపాప చారము

శాస్త్రాని సభ్యుల పరమ్యుక్తుడైనట్టి సందేహము కల్పా
లనను భారత ప్రభుత్వపు సివిలియన్ ఉద్యోగిగా జనమందుకుం
డెను. ఆ కృతినకు ౧౦ ఏండ్ల అనగా 1928
ఆంధ్ర ప్రభుత్వ సందేహము పెట్టబడి 14వ తేదీనని జెయిట్ లోని
గురుద్యాయ గ్రంథమునకు బోధించి అపేక్షించెను. ఆగోజున
పరిశ్రమకులగు గురుగ్రంథ సాహెబు అభివృద్ధిపాతమును విను
టకు సమాజేమై సుంపరమును నిర్వహించెను. ఇంతేగాదు.
అపాతమును జరుపుచున్న గ్రంథిని గూడ అక్కడనుండి విను
చున్న వారితోబాటు అపరాధ గ్రంథముమీదగా యాచు
కొనిపోయి నిర్వహించి అపరమమునకు భంగము కలుగజేసిరి సిక్కు
మత ఉత్సాహము ప్రకారము యింతటి మరణ సకలితము
గాంచి మహాపాపము జేయుట యశ్యము ఈవార్త తెలుసే
ప్రాకటమైనది. మరణానికి నుండియే పెట్టెంబరు 15 నుండియే
సిక్కు యాత్రీలు మరల గురుద్యాయము జేరిరి. అభివృద్ధిపాతము
జరుపుకై జెయిట్ లో రానిచ్చిరి. కాని యిదివరకులేనే వా
రిని రానియకుండ గురుద్యాయము మూసి యంచుటైనది. ఇందుకు
కారణము వారు గురుద్యాయమును రాజీయోద్యోగము
జరప సమాజేమై మునుపూర్వం దెలుపబడెను. కాని గురుద్యాయ
మునందు నిర్వహించబడిన వారందరను అందు జేయుచున్న పని
పూర్తిగ్రంథమును జరుపుచు నై నందురి. ఆ గ్రంథ పరిశ్రమను
వినుచు నైన నుండిరి. అంతకన్న జేయుచున్న జేమియును లేదు.

శాస్త్రాని సభ్యులలోని జెయిట్ లో గొప్ప సేవను
సంభవించెను. ఇంతవరకు చరిత్రలోని సభ్యుల విశ్రాంతి
జాడ తక్కువగానే యుండెనుగాని దానియొక్క చైతన్య ప్రా
మాణ్యము చాల యెక్కువై నది. ఏమిటా ఆ విషయం కలెక్టరు
కుడు వివేచనకు యెట్టి బాధ్యతలేని మహానుగాడు. ఆయన
వద్ద పనిచేయువారు యెట్టి బద్ధులుగాదు. ఉన్నత గౌరవము
గల వ్యక్తుల సభ్యులయిన వాగైతే కత్తిలవారు. వారిచైతన్యము
సభ్యులందరికీ ఉద్దేశమును కల్పించును అయినను
వాగైతే వెలియును. అకాలిబర గురుద్యాయముతో ప్రారం
భించినట్టి సందేహము త్యాగము జేయుటలే యుండునని వారికి
దెలియును. అది తెలిసియే సంతోషముగ బుద్ధిపూర్వకముగానే
అవిధిగర్హము నొకటి నొప్పుకొనిగారిని గురువుయొక్క గురు
ద్యాయములోనికి బోయి స్వేచ్ఛగా పూజించుటకు గల మార్గము
విదేశాదుకొనలేదు.

ఇప్పుటి క్రింద మూలమునుండియు మేము దాదాపు 5
వేలకు ది సిక్కులు నందరికీ అది మైపు జెయిట్ లోనుండిని ఇరు
ద్యాయము శ్రేయస్కుడను అభివృద్ధిపాతమును మరల ప్రారంభించి జేసె
నుండెను అది కాదులే జేయుట అనేకవృత్తులకు పాటెరి.

అయినను మూసి పూర్వములేదు. మిక్కిలియే లేవన మును
మేమే చేసినదియోనది ౧: కమ్మగా రిసి. ఊరికా వారంత
యము దెలియి గాని మిక్కిలియే కమ్మగానుండిన నేనమును
కూడ మిక్కిలియే నేనమును పొందికాన సభ్యులందరిని
సంకల్పించి గారి. మా ము ౧: కమ్మగా రిసి మునుపెరును
గాని మునుపెరు మై యె ౧: కమ్మగా రిసి మునుపెరును
నా బలికి. మహాత్మునకు జనుకుగా, మునుపెరు మిక్కిలి
యే భ: కమ్మగా రిసి మునుపెరు మిక్కిలి మునుపెరుగా రిసి.
౧: కమ్మగా రిసి మునుపెరు మిక్కిలి మునుపెరుగా రిసి.

నూదరి లిలాదేవి.

అహింసా ప్రతము

ఇట్టి త్యాగ మొనరించిన అధికారుల దౌర్జన్యమును
తగ్గించుటకు యె. వి. మహాత్మాజీ గారిని సిక్కుల
బాధకు కుదిరుట జేయు నుద్దేశముతో 500 మంది సిక్కు భక్తు
లు జెయిట్ లో కాల్పుడొనరించుచు, ఎంతమాత్రమును దౌర్జన్య
మును పెట్టజేయకుండ నిలచి యీ త్యాగమును సిక్కుల కుద్ధిని
మర్యాదమును అధికారులకు దెలియజేయుటకై బయలుదేరిరి.
ఈ జర బయలుదేరుటకు రెండువారములు ముందు యీ విషయ
మును శ్రీ ఆ కా లు ర భ కు జుటదారు ప్రకటించిరి. ఎట్టి
పరిస్థితి ఉదయించినను సంపూర్ణముగా దౌర్జన్య రాహిత్యమును
గావించుటకు సమ్యక్మును సిక్కులనే రానిచ్చిరి. ఫిబ్రవరి
9వ తేదీ ౧వ తరఫును రోజున యీ జర అత్యంత సరముగాని శ్రీ
ఆ కా లు ర భ కు యె. వి. మహాత్మాజీ అహింసా ప్రమాణమును
గ్రహించిరి. ఆ ప్రకారము ప్రభుత్వము జెల్లించుకొనవలసిన జుటదారు
మరల మర్యాదించెను.

ఈ జర జెయిట్ లో బోధనలు ఇట్టి యంత్రాంగమునను
గాని యె. వి. మరల గ్రంథములనుండి భక్తి శ్రవణము
చేయు పాడుచుండిరి. ఈ జర బోధనలకు సిక్కులందరను
మిలిపించుట జరిగిన ప్రమాణములను వారి బాధకు
వాంఛితమును నెరవేర్చుట జేసెను. ఆ జరయొక్క
నిర్మాణము జరిగిన సెట్టిలందర ప్రాప్తముల ముగియు
గ నింపెను. అందు అన్ని జెల్లాలవారు, వేర్వేరు కృతులవారు
చాలయిది సాక్షులు గలరు. వీరితో బాటు శ్రీ ఆ లు
ర భ కు జుటదారును స్వర్ణ జేబులను అందరియ గూడ
నచ్చెను.

శ్రీ ఆ కా లు ర భ కు యె. వి. మహాత్మాజీ బయలు
దేసిన వారు మూత్రము 18 రోజులు సడిచినవరకు శాస్త్రాని
సాహెబు సభ్యుల జరిగిన సందర్భము క్రిందటి వాటి
అగోజున పై ప్రకటించి 21వ తేదీ మధ్యాహ్నము
జెయిట్ లో జేరిరి. ఆ జరలో 50 మంది మూత్రము గురు
ద్యాయములోనికిపోనిచ్చిన ముందు అభివృద్ధిపాతము
పూర్తిగాగానే తెలుసే వెదలిపోవుటలు పూర్తయిన వరకు
నియు అధికారులు ప్రకటించిరి. ఆ జర యె. వి. మహాత్మాజీ
దియు వారితోనే నిర్వహించుకొనిరి. అయినను జెయిట్ లో
అధికారులకు జెప్పిన వాగైతే గురుద్యాయము లోనికి
పోయి అభివృద్ధిపాతము ప్రారంభించ జేయుటకునియు లోనికి
బోవువారి సంఖ్యను రెండుమిలకులకు మూత్రము లాంగుటవలన
స్వతంత్రముగ గురుద్యాయమును సమాజేమై అర్పించు పా
తమును పోగొట్టుకొనుటకును నియు దెలిసిరి.

కాల్పులు

దీనిపై జాతందరును తెడలి పో నది క
ఉత్తరువు జేయబడెను. - ర
భివృద్ధి. జరమాత్రము కడకుండ - కుండనిలచి
యందెను. వారు చేరవలసిన గంగారు - కు 400 X

జనుల మారములో నున్న గురుద్యాయ తిట్టిసాహెబును శ్రేయ
వరకును వారు నడచిపోయిరి. ఇచట చచ్చినవారిని గాజుములు
తగ్గిన వారిని యెంచి జరమరలకై రక్షణ పాడుకొనుచు నకవ
ప్రారంభించెను. పోలీసువారును సైనికులును వారిపై లాటి
తోబడి పెట్టుకొనికొండ కొట్టి త్యాగతో యిట్టివేసి జగ్రమన్న
కొటలోనికి ప్రైవేటుగ బట్టుకొని పోయిరి ఊరిక మాయటకు
వచ్చినవారిని గూడ అధికారులు విడిచి పెట్టలేదు. ఈ కాల్పుల
వలన ఆగుంపులలో గూడ చాల మంది చని పోయిరి.
ఇంతవరకు 15 మంది చని పోయినట్లును,
50 మందికి గాజుములు కలిగియును దెలియుచున్నది.

ఆ జర యె. వి. మహాత్మాజీ ముఖ్యులగువారు జూడని
యందు ప్రమాత్తులు జేసిరి. ఇంతవరకు వారు జరిగిన పిదక
యిచ్చుచున్నట్లుల వివేచనలకు గదా యనుకొనిరి. న్యాయ
యాత్రులు మైపు ప్రభుత్వంబునకు వచ్చిన ఎన్. జమదు
గారిని వాగైతేమూలలోకి రానియకుండ జేసి వెలుపనే ధరిచు
కొట జేరమునువిడిచి పోవలసిందిగా ఉత్తరువు పిరి. భారత కాస
సభ్యులును పంజాబు కాససభ్యులు వరు రెండుజేనాన్సుగా
జి. ఎన్. చెట్టిగర్వా ప్రతాపసింగు తారాసింగు, మున్నగు
వారిలను జెయిట్ లో రైలు స్టేషను వద్దనే
నిశిచియుండిరి. దాక్కరికిలీలా ప్రైవేటుగా నిర్వాహితులగు జెయి
ట్ లోవర గానే అరెస్టుజేయబడిరి. దీనివలన జూడ అధికారులు
చాలవరకు దాచియుండిరిను, యిప్పుడు భయమేమియును లేక
బోవుటచేకెట్టినిండి ఒక ప్రాంతముగానియు, అకాలిబర దౌ
ర్జన్యమునకు గడంగి అధికారులకు నుండే కుమారులను కాల్చినది
దెలిసిరి. ఇంతవరకు అందఱు, అట్టి యుజువుజేయుటకు యె
దరొసాకులుగలరు.

ఈజరకు జైడ్యులతోయనునజేయు దాక్కరికి సింగు
గాదుగూడ అరెస్టుజేయబడుట చూడఅధికారుల దుష్కర్మము
అమరింతదెలియగలవు. గురదారములు,
సామాను, జైడ్యుల కిరకములు ముందు
లన్నియును గూడ కట్టుకొనబడెను. ఈకర్మకారమునందలి సకం
ముంసెను క్యాబులవారు సత్య నిష్ఠులవారిబుద్ధిలవారి
జోకమిట్టిగ నియమించి విచారణజేయవలసిన సిక్కులవారు
భారత ప్రభుత్వముపై సమాజ జేయుచున్నార. అప్పుడు స
త్యకంఠయను దెలియలగు. (హిందూ)

రిజింపు సార్వత్రిక కాల్పులు అకాలిబరు ఒక కాపు
అరెస్టు జేచివాడని దాక్కరికి జేండ్లు ఉన్నార కిల్లా
లమునుంచుబడెను. కాని అరెస్టుగా కల్పించుకొని ఇతర
జైడ్యులతో అలాంటి తాను బుద్ధిపెట్టుకొనవలసిన
అనిపించుకొని రెండు అస్థానముగ ఉన్నాడ చిల్కాపాతమున
నుండిని దాచుచేయి శాస్త్రముయొక్క ఇకినికి 25000 పాము
వచ్చుచున్నది నిప్పించి.

ప్రేమ యూనియన్ కాంగ్రెసు పి. పి. ఏ. కె. లుగారు
అక్కరముగ ఎన్నికవడిరి.

కేరళ సోవ్ ఇన్స్టిట్యూట్, కాలికట్.

వెజిటాల్:—ధనవంతులు, బీదలు ప్రయముతో చాల కాలమునుండి వాడునట్టిది. పరిశుభ్ర
మైనది, నయమైనది.

వెజిటాల్ వాట్ టాబ్లెట్:—శ్రావణము కొత్తమాస్త్రముగా తయారుచేయబడినది.

- విజయముగా వాననచేయబడినది.
మిస్టర్. ఆదం హాజిమహమ్మదు సేట్, నెం. 7, బంబరునీడ్, బార్డియోన, మద్రాసు.	మద్రాసు, చెంగల్పట్టు జిల్లాకు.
మెసర్స్. టి. సి. రాముడుకెట్టి అండు సన్ను, నియన్ కాదునీడ్, తంజావూరు.	దక్షిణ ఆంధ్రాను, తంజావూరు పునుకోట సంస్థానములకు
మిస్టర్. ఆర్. వెంకట్రామ అయ్యర్ మధుర ఆర్ట్ మ్యూరియో, మధుర	మధుర, రామనాథ్, తిరునల్వేలి జిల్లాకు
మెసర్స్. మణి అండు సన్, థాన్.	దత్తమండలము, గుంటూరు జిల్లాకు.
మెసర్స్. పి. ఎన్. ఆర్. మూర్తి అండు సన్ను, కాకినాడ.	ఈ క్రింద గూర్చించిన ప్రాంతములు, రాష్ట్రములకు, గుంటూరు జిల్లాకు.
మెసర్స్. టి. వి. దామోదరం పిల్ల అండు కో మార్కెట్టు పిల్ల, నెకల్లాబాదు.	దక్షిణ గూర్చించిన ప్రాంతములు, రాష్ట్రములకు, గుంటూరు జిల్లాకు.
మెసర్స్. డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, పోలయమ్ రోడ్, కల్కికోట.	దక్షిణ గూర్చించిన ప్రాంతములు, రాష్ట్రములకు, గుంటూరు జిల్లాకు, తిరునల్వేలి, తిరువనంతపురం, నీలగిరి, కేలం, తిరుమనావల్లి, మైసూరు సంస్థానములకు.

భారత శాసనసభ

శ్రీలక్ష్మయ్య వయస్సు నిర్ణయము

గౌరవ గారి బిల్లునకు సెలెక్షన్ నియమించుట

ఫిల్మ్ ఫిలిం 28: - భారత శాసనసభ తిరిగి తీయబడిన సర్

ప్రతిపక్షముల అభ్యర్థిత్వంపై సమావేశమయ్యిన డాక్టరు

కెన్యావలసత్వము

గుర్వాసాజును సేతుగారికి బట్టలగుడు కమిటీయే మొ

కన్యల యుక్తవయస్సును నిర్ణయించుబిల్లు

డాక్టరుగారు, కన్యల అంగీకార మొనగుటకు చా

సర్. హాయిలీ

గత శాసనసభయం దీ విషయము చర్చకు వచ్చినపుడు

బి. సి. అల్వాసుగారు

బి. సి. అల్వాసుగారు, ప్రస్తుత కేసును సులభము

అమరనాథ దత్తుగారు

అమరనాథ దత్తుగారు ప్రతిపాదన పెట్టిరి. ఈ బిల్లు

సర్. కాంబెలు రోడ్డు

ఈ విషయము చాలా అభ్యుదయ రోడ్డుగా ఉండెను.

చర్చించబడుచున్నప్పుడు సభ్యుల సంఖ్య ఇరవైయైదుగు

డాక్టరు మోదర

గత శాసనసభ స భారత కే క ము స స పా

రంగాచారిగారు

రంగాచారిగారు తిర్వానమును బలపరచిరి. ఈ బిల్లును

పాలుగారు

సాంఘిక శాసనముల నొసపుటలో ప్రథమమున గమనింప

కాశీ ముగారు

కాశీ ముగారు తిల్లిను చాల తీవ్రము పెట్టిరి. ఇందుల

జిన్నా గారు

జిన్నా గారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. పిందూధర్మ

ప్రతిపాదన ఆంగీకరింపబడుట

సర్. మల్కమ్ హాయిలీగారు అబ్దుల్ కాశీముగారి

హిందూ ధర్మాదాయములట్టము

హిందూ ధర్మాదాయముల ఖరీదులను సరిగ్గా

తిల్లిను సభ్యుల కంటకేతనలెనని డాక్టరు గౌరవగారు పాదించి

సర్ మల్కమ్ హాయిలీ

ప్రభుత్వము కేరళను హాయిలీ గారు మాటలాడు

అబ్దుల్ ఖాసీం

అబ్దుల్ ఖాసీంగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, చాల

సర్. శివస్వామి

ఈ బిల్లు మరయుటకు గూడ కర్తవ్యముగా యని శివస్వామి

వాటూకిట్టిట్టు మొదలగు ప్రత్యేక వ్యక్తుల, కటుంబ

నిది కర్తవ్యముగా యని రామ అయ్యంగారు గాడి గిరి

ప్రతిపాదన ఆంగీకరింపబడుట

గౌరవ గారు ప్రత్యుత్తర మొనగుచు ఈ బిల్లుపై అన్ని

దత్తతను తీర్చునట్లు చేయుటకు బిల్లు

అట్టి వారసత్వ హక్కు సందర్భమున చెల్లవలెననివో

(1) రు 5000 లకు తక్కువ విలువల స్థిరాస్తిల దత్తత

కీ దత్తతను (2) దత్తతదేహిని, యాతను మరణించిన

అకాలీలనాభాసత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని ప్రకటనము

సంశయనివారణము

“ఈనెల 25వ తేదీన నేను అకాలీ సోదరుల నుద్దేశించి ప్రకటించిన సంక్షేపమును గూర్చి దేశీయులలో కొందరికి నిరాధారముగా సంశయము కలిగినదని ప్రతికటన చదువుటవలన నేను తెలిసికొని అదుర్భుతమున తొలగించుటకే మరల నీ లేఖను ప్రకటించితిని. ఎవరో నాకు అకాలీలనాభాసత్యాగ్రహమును గూర్చి అసత్యములగు విషయములను తెలుపుటచే వానిని నమ్మి నేనా సంక్షేపమును పంపితి ననియు లాలాలజపతి తాయి గారే నా కట్టి అసత్యవిషయములను తెలిపియుందురని చాలమంది అనుమానపడు చున్నారునియు ఈనెల 29వ తేదీన వెలువడిన బొంబాయిక్రాంతికలు పత్రికలో నొకజార్త ప్రచురింపబడెను. దానిని నేను చదివితిని. లాలాజీ నిర్దోషియని తెలుపుటనాకు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. లాలాజీ పూనాకు వచ్చి నాతో మాటలాడకమునుపే జయతోదారుణములను గూర్చిన వార్తల నన్నిటిని నేను చదివితిని. నన్ను పంజాబుకు రాగోరుచు పంపబడినంతివార్త నాకు చేరగానే దానిని లాలాజీకి చూపక ముందే అట్టిసంక్షేపమును అకాలీ సోదరులకు పంపుట సమంజసమని నిశ్చయించితిని. పిమ్మట నేనాసంక్షేపమును పంపితిని. ఆతంతివార్త నాకు తీరానుండి వచ్చినది. అవట నే నెరిగినవారెవరునున్నట్లు జ్ఞాపకము రాలేదు. నాయభిప్రాయ మతిశ్రుతిగా అకాలీ సోదరులకు చేరవలెనని నేను కోరు చుంటిని గాన నటుల బహిరంగ లేఖను ప్రకటించుటయే యుత్తమార్గ మని నిశ్చయించితిని. నేను చెరసాలనుండి వచ్చినపిమ్మట మనోనాక్కాయక్రియలందు దేశీయులు దౌర్జన్యపరిత్యాగవ్రతము నెంతవరకు సాగింప గలుగుచున్నారో నేను తెలిసికొని యుంటిని. అకాలీ సోదరుల సత్యాగ్రహమును గూర్చి పత్రికలలో చదివియుంటిని. వాని నాధారము చేసికొనియే ఆబహిరంగ లేఖను ప్రకటించితిని. నేను మొదట వ్రాసిన లేఖలో దౌర్జన్యపరిత్యాగమును గూర్చి యిప్పుడు ప్రకటించబడిన లేఖలో నున్నవాక్యములకంటెను గూడ కటువులనిలోపగల వాక్యములు చాల యుండెను. ఆలేఖను లాలాజీ చూచి ఆవాక్యములను తీసివేయవలెనగా వాని నేను తీసివేసితిని. “సిక్కులు కాని యితర దేశీయనాయకులతో గూడ బాగుగా నాలోచింపకుండ మరియొక జతను జయికోకు పంపవలదు” అనువాక్యమును గూడ తీసివేయవలెనని లాలాజీ చాల పట్టుపట్టెను గాని ప్రస్తుతస్థితిలో దౌర్జన్య పరిత్యాగమును గూర్చి దేశీయుల కందరికిని గూడ బోధపడునట్లు హెచ్చరించు టత్యవసరమని తలచి ఆవాక్యములను తీసివేయకుండనే ఆలేఖను ప్రకటించితిని. ఈవిషయమున లాలాజీ గారి సలహాను వివచాలక పోయినందులకు లాలాజీ నను మన్నించుగాక” అని గాంధీమహాత్ముని నిన్ను మరల పూనా సానున వైద్యశాలనుండి ప్రకటనమును పంపెను. (అ.ప్రె)

మాలానా మహమ్మద్ అలీ గారి ఉపన్యాసము

నిన్నటి తరువాతి

“జయతోదరవేల్చడచిన అకాలీజక వారును ప్రజలను కర్ర కత్తులను కట్టుకొని వెళ్ళిపోవుచున్నారే” వెళ్ళిపోవుచున్నారే

(3) 2వ ప్రతిపదిగా గాని 2వ రంగతి మనస్సులనుగాని, ఈ కాననమునుండి మినహాయించుటకు సాధనపర్యవేక్షకుల కధికారముగలదు. నిబంధనలు, నిల్లుయెడల గల న్యాయమును అత్యంత తరముల లోలించుచున్నది.

దొరస్వామి అయ్యంగారు,

దొరస్వామి అయ్యంగారు ప్రతిపాదన నెట్టి పొందువుల మరలను, ఆచారములను ఈవిల్లు భంగపరచుచున్నదని నుడిచి, గౌరవగర్వ వ్రాసిన గ్రంథముల నుడిచి యదవసరముల పొంగి తనవారసును బలపరచెను. పల్లెటూళ్ళందు దత్తక భారదానూ పరమాల రిజిస్ట్రరు కేసులకు కచ్చమని నడిచిరి.

ప్రతిపాదన వోడిపోవుట

గౌరవగర్వ ప్రతిపాదన వోటులకు వెట్టిగా కధికరణాభ్యుత్సాహచే నిరాకరింపబడెను. ఈవిల్లు నిరాకరింపబడట కిది మూడవ పర్యాయము.

రిజిస్ట్రేషను శాసనసవరణచట్టము

1928 సం. రిజిస్ట్రేషను శాసనమును పరిమించుటగాను రంగారామగారు ఒకవిల్లు నుకూదించుచు నుట్లు నుడిచిరి. కొన్ని రాష్ట్రములలో నుట్టిజిల్లాలోను మరచిరాగ్ధులకునుగల న్నారు. మద్రాసు కంటి రాష్ట్రమునందు పార్టీ లొక పరమాల వ్రాత తేలిక కాదింపిన యెడల అట్టిపరమాలనిచే వ్రాతబడినా కా దానును విషయమును విచారించుటకు నుట్టిజిల్లాలోని కౌన్సిల కధికార మొకరూపకే జరిగెనున్నది ఇప్పుడన్ననో టి.పార్టీ పరమాలకు పాథ్యత నిరాకరింపబడుట అర్థమగు పుచ్చుకొని తిరువాతి రిజిస్ట్రేషను కేసు విచారణ నొనర్చుకలెనని గౌరవలసి యున్నది. రిజిస్ట్రేషనుల అవసరమును విచారణను తరువాత దామె యొనర్చునటుల కధికార మొనగుట కీవిల్లు పూర్వప్రభుత్వముల కధికార మొనగుచున్నది.

విల్లును ప్రతిపాదించుటకు సభవారు నిరాకరించిరి. అ.ప్రె

వారు గురుద్యూమకంక పోసాగిపురుషభుత్వోద్ధిగిచ్చు కిరెలే ఆత్మకుళాడ వారివైరుపావలను కల్పింపవలెనదే ఈ రకవారి సాగిపోవుచున్నారే అకటకు వెళ్ళినవారపావలముల ను నాయథములను భరించి వెళ్ళిరియు వారే మొదటదౌర్జన్య మునకుడంగిరిని ము ప్రకటింపబడిన వార్తలను నే నెంతవ్రాతము ను నమ్ముటల. కాంతివైరులయ్యును దృఢశిల్పమును బూనిన నిరాయధులగు ప్రజలవై వారుకాదు గురపావలను కల్పింపవలెనదే వారలమీది మును కనబడక వా రిట్టిదుర్భుధులగు చిత కల్పనమును చేసిరినియే వారలంపు,

ఈదోర్గులు ప్రకటనము అసత్యమును మాత్రావృద్ధమున దాని మొగముమాడగనే స్పష్టమగుచున్నది. అకాలీజిల్లులలో చాలమంది ముద్ధరంగమున పోయిరినికరణావిధముల కలరు. నిజముగా వారేగురపావలను కల్పియున్నారే వారికి కడు చేరు కనున్న సుధాకారాగారి ఎటుల కిప్పియ కొనకలిగి యుండును. ప్రభుత్వవైరులలో నెవ్వరికిని గంతుదెప్పువైరులకు యుండదు! వీరికర్మకరిగిరిలకు ఎచో యొక భావమునకొక్కని! (అకటకు వాఖానంధానములలోని వాడటినట్లు ముగియును అకాలీయునుగూడ నై యుండును) మార్తమే నుండ. దెబ్బయే. తగిలి యుండును. భారతకావనసభలో ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము వీరిపోయిన పిమ్మట యుడియూమిత్రి సముద్రదరిసరమున గొంతు కవరచుకొనుచు విక్రాంతి గొనుచున్న తిరువాతనుండే యిం యిటో వారు నిజము జరుగుట చాల చిత్రముగా నున్నది. ఈమార్తకు మాటవెప్పుటకు యుడియూ మిత్రి యింతి కాలము గొంతు నేల సునింతుకొనవలెనో వాకుబోధక లేదు. వాకిపుడు దగ్గుగానున్నను యాభాగురుగొంతు ఎన్నటి కినినమునట్లు కనబడుచున్నను యిట్టిపెత్తితోనున్న నేను నేనాది స్వరాజ్యపక్షమువారికిని స్వతంత్రక్షత్తుమువారికిని గూడనింతకంటె కధికమగు సంకృప్తి కలిగించు విషయములనే తెలిపి యుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారికే సంకృప్తి కలిగినకలిగినపుడు మిత వాదులకుగూడ సంకృప్తికలిగింపబాల యందునా?

ఇండియామంత్రి ప్రకటనము

ఆలిఖన ప్రభుత్వ ప్రముఖమున సమ్మోహనకర్త కొంచమైర కనండులలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులలో హెచ్చుమంది కాననసభ లకు బహిష్కరించియే యున్నారు. వారిలో కొద్దియది మార్తకు ఎన్నికలకు నిలచి కాననసభలలో ప్రవేశించిరి. స్వతంత్ర

కమిషనరుగూడ స్వరాజ్య పక్షమువారికే అంతర్యాయమున సాహసించక వారిని దిగ్గలానుటచే వారిని కూడగట్టుకొని దిగ్గలాటకుస్వరాజ్యపక్షమువారిగూడ తాము మొదట కొంతకరువులలో చాలమరతులను వదలుకొనిరి. అంతిగానహాయకు చే సెతమని భావించుచు వారు చేయించినపుడు గూడ నందులకు యుడియూ మిత్రి ప్రభుత్వతరమును జయిటోదారుణముల చే ప్రభుత్వము గారు మాడగలిగిన యాదాగ్యమునాచనలై యిం నీ కేరీయలలో వాత్సగ్యావళి కలచారెగ్గెన దొరతరమునకు పహాయము చేయవలెనయే నేకు యాధిగా చెప్పుకొను. గాంధీమహాత్ముని నిడుదలచేసిండున ప్రభుత్వమువారు ట్రాక్ భావముతో మాడకుముగా కిప్పుస్వమును కోరెయి వాచిన వో మావారికొకడు నేను ప్రభుత్వమువారి కరమును స్నేహ భావముతో స్పృశించెదనని యిదికరకే తెలిపియుంటినిగాని 19 తరతరము జయిటోదారుణానుగ్రహమునొక్కొక చేచిప్పు మరేదియును నాకుకనబడలేదు గాన నేను గాని వాపక్షమువారు గాని యిట్టి కేరీనిస్పృశించవలయు సమయముగూడ కదిలెను నేను చెప్పకలసి కచ్చుకున్నదని తిన్నీలో 27 తేదీన 2013 బహిరంగసభలో మాలానా మహమ్మద్ అలీ గారునుడిచి (అ.ప్రె)

జయిటో మరణములు

19 గురు చనిపోయిరి 29 మందికి

గాయములులేకలెను

21 వ తేదీన ప్రైవటు కుపావలను కట్టుకొనిన 14 కు దుచనిపోయిరి 24 కిరికి గాయములు కలిగెను. 21 కిరికి 5 గురు పిమ్మట చనిపోయిరి. మరికొండు గోజుల కొకకాలానీ స్వ తంత్రోద్ధ్యమాలకు కచ్చెకు. అకలికిగూడ చిన్న గాయము కలిగి యుండెను. ఇదిగో మొత్తము 19 మంది మృతికొందరి. 30 మందికి గాయములు కలిగెను మరికొండుమందికి మిక్కిలి చిన్న గాయములకలిగియుండును. 18 మంది చనిపోయిరియు 60 మందికి గాయములు కలిగెనియు ఇకొకటిదెండుకుమారు ప్రకటించిరి

రెండవజత ప్రయాణము

అన్యులసలలో నధికోత్యాహము

నిన్న 28 వ తేదీ ప్రభుత్వము రెండవ మహిమీకర (మహాత్మాదత్తము అమృతసహసంశీ) జయిటోదారుణావేరముండుటచే వేలకొలది కిక్కులు శ్రీయింపు మునుగూడ ధి కోత్యాహముతో కభిలంకతుండ సుమారేకమైరి. మొదటిజత కలతనే యీ జతలో గూడ 500 మంది యోధులుండెరి. వారి తనే వీరద్రుధును మాత మనుపురంతు చొక్కాలను వల్లంల పాగాలను స్పృహలులకు భుజమున వ్రేలాను సాత్రులగుండు లను భరించియుండిరి ఆసంఘలలో ఆటంకులు మొ మొలు మున్నగు ఫలా మాక క న ము పు ల ను వేసి కొనిరి. మొదటి జత వారి వైని బ యి టో లో తు పా కలను కల్పిం 3 రంమున నిన్న వేలకొలది ప్రజలు స్వత దేవాల కమారద్ద గుమిచావీరి మరిల జతకు పంపకలదా గాంధీ మహాత్ముడు సంక్షేపమున కుపుటచే తా మేమిజేయవలెనని విషయమును గూర్చి కోరమడి నుభుసభ్యులు రహస్యముగా వారినిండు మందులచే అకలీఖనుద్ద నాగభ లను నిర్దేశ కాలమున జరుపుటకు చింతలే పోయిరి. రెండుగంట లుస్వ మైరి.

కమారద్దలో వారు చాలసేపు చచ్చిచిరి గాని మహాత్ముని మాచక్రగారము చేయవలసినయి మరల. జనసంపరకసనియే వారు చిరంకు నిర్ధాణచేరి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 500 మంది యోధులును అకలీఖతులను ఎటు కూర్చిరి. అకాలీ వాడుకులు కొందరుచు మహాత్మునికిరి. “అఖండవ్రతమునకే దొర కనమువారధియంతరము. లింగించిరి. దానిని మరిల ప్రాంధి సగోర జరిపాల వెళ్ళినా వారవైరు సుపావలను కల్పిరి. ప్రభుత్వోద్ధ్యమ స్పృహధులవెట్టి ను గుడ్డకనగియుచుండ వియ దౌర్జన్యమున గడచునాడవని” ఇకలఖనులం బుడచి లేచిరు కు యికిలలును వోధించిరి. పిమ్మట పార్షలు జరిగినది. 500 మంది నిపువ్వములను వేరిరి. వారి దుశను ప్రధాన జేక కేయలద్ద వారధిము గానించి పిమ్మట స్వగ్ధకాలము ప్రాకారప్రద తుణును కలిపిరి. సామంకాలము రెడ్డి గుంటలకు వారయిండ్లి బయలుదేరి. జి.క. వెద్దకాలింపకలములను కొంచు భరిచి. స్వగ్ధిగోనెనును వీర్పుభద్రముల నొలలయచే తీసి చేబొగివై కేత్రి యుండునదయమిరి. వారికి ముందుభాగమున అకాలీ వారిండు ప్రాంధింబడుమండెను. 12 మంది నిర్మల సాధ్యమును ఏకునుకు వైద్యమహావళును వారిననుసరించి. వేలం ప్రజలు వారిని పుకడ్డించిరి. దారిలోనుకలను ప్రజలు వారి కాంచి విరులునుచుండిరి. కొందరు వారి కు పోయిరి కలలగుండ ననున్నించిరి. చాలఅందరుకు పను పు కలగు పాలిటో నుంవిగరభ పాపొలును వారివెటు గోసిపోయిరి. మొదటి జతవారు వెళ్ళినదారి పీరువెళ్ళిన. ఇంకొకదాని చాల గాయములమీదుగా మార్చి నెల కేక తేదీ. జయిటో వేరక వీరితోగూడ నివసప్రవేశమును. వెళ్ళుటచే చేయటకు కోరమడి గంధుమావారు గట్టి ఏర్పాటులను జేయుచున్నారు. (అ.ప్రె)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 29 వ తేది

శుక్రవారము

పాఠాంతరము

హెయిలీగారి ప్రసంగమునకు, ఆలివియరుగారి ప్రసంగము పాఠాంతరమని చెప్పవచ్చును. ఉపోద్ఘాతములున్నను ఫలితముకంటెయే యగుచున్నది. ఆలివియరుగారి సంపూర్ణప్రసంగము గాచిన పిమ్మటగూడ, ప్రోత్సాహకరముగ సూచనలెవ్వయు గనుపించవు. రంగచార్యులు ప్రభుత్వబోలు స్వతంత్రపక్ష నాయకుల మనసులు మెత్తపడినట్లు చెబుచున్నది. సమయమేలేంది నపుడు, వీరు ప్రతిష్ఠాభవనకు బూనరేమానని భయమగుచున్నది. పదజాలముజూచి మోసపోవుటకు వీలున్నను, దూరములోంచియవారి క్షోభను గలుగజాలదు. హైందవ శాసనసభలో నిటీవల గావించబడిన తీర్మానము, ఆలివియరుగారి కేవల ప్రముఖ సంతృప్తిగలుపలేదు. ఇయ్యది సంస్కరణ శాసనసూత్రములకు విరుద్ధము. తాముమాత్రము సంస్కరణ శాసనమును దాటిపోవజాలరట. ఆలివియరుగారికి సంస్కరణశాసనము ముఖ్యమా? లేక ప్రజాభిప్రాయము ముఖ్యమా? సంస్కరణశాసనమే ముఖ్యమని తేలుచున్నది. ప్రజలలో నే పక్షము వారికిని సంస్కరణశాసన మక్కరలేకబోయినను, ఆలివియరుగారు మాత్రము దానినే చేయూతగ గైకొనుట విచిత్రము. ప్రతిజాతికిని స్వయంనిర్ణయాధికారము గలదను లేబరుపక్షమువాద మదృశ్యమగుచున్నది. వీరి వెనుకటి వాగ్దానములు నీటగలియుచున్నవి.

సంస్కరణ విధానమే కదల మెదలలేనిదగునపుడు, అది ఎటుల పనిజేయుచున్నదో కనుగొనవలయు ననుట వ్యర్థపు టూహ. సంస్కరణశాసనమునందు ఇక్కడ మొక అతుకు గాని అక్కడ నొక అతుకు గాని చేర్చిన ప్రయోజన ముండునా? సంస్కరణములస్వరూపము మార్పుజెందునా? హెయిలీగారి టిప్పినిర్దేశకార్యమునకు బూననెంచిరి. ఇంత కన్నను ముందుకు బోవుటకు వీలులేదని ఆలివియరుగారుగూడ చెలుపుచున్నారు. ఇంకను సందేహమునకు గాని నూత్నాశకు గాని అవకాశమేమి గలదు? ప్రజల స్వపరిపాలనా సామర్థ్యముపై హెయిలీగారి కేటుల నమ్మకము లేదో, ఆలివియరుగారికిని అటులనే నమ్మకము లేదు. చేతమునకు త్వరలో స్వపరిపాలన మిచ్చిన, అనర్థములు వాటిల్లునని ఆలివియరుగారి యభిప్రాయము. కర్జను హెయిలీగార్ల యభిప్రాయముల కిది దీటుగ నున్నది. ఆలివియరుగారు ఫేబియను సిద్ధాంతముల నామోదించుచున్నను, పరిపాలనము మరుదెంచినపుడు ప్రజాశయ ప్రతికూలరకు గల భయమునే వ్యక్తపరచిరి. అట్టివారి కన్నను విశాలభావము జూపరయిరి. హెయిలీగాని అనుజనము లేంతిద్వారా బంపుచున్న సలహాలు, ఆలివియరుగారికి నచ్చివి. అధికారవర్గపు పాఠములను, ఆలివియరుగారు నేర్చుకొని, మరల వానినే పెట్టుచు గలిగిరి. ఆలివియరుగారు గూడ అధికారవర్గ యంత్రములో జేరిపోయినందులకు, హెయిలీ ప్రభుత్వము కడుంగడు సంతసింపక మానరు.

స్వపరిపాలనాప్రదానమునకు జూపబడెడి హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు, వర్ణవిభేదములు, మొదలగు మామూలు అభ్యంతరములనే, ఆలివియరుగారును ఏకరువుపెట్టిరి. స్వపరిపాలనము లేనందుచేతనే, అనవసర కలహములును విభేదములును పొడముచున్నవను విషయమును, ఆలివియరుగారింకను కనిపెట్టలేదు. ఆలివియరుగారి కన్నియు ఆటంకములుగనే దోచుటచే, ఒకవంక కాంక్షలేచిలు సమావేశముగాని, వేరొకవంక రాయల్ కమిషనుగాని బనికెరాకబోయెను. ప్రజలలో నితయసంతృప్తి గలుగుటకు కారణముల గొన్నింటిని ఆలివియరుగారు కనుగొన ప్రయత్నించిరి గాని, వీనిని తేల్చివైచిరి. చేతము అసహాయాద్యమును నవలంబించవలసినంత యావశ్యక మేల గలిగెనో, పాపము ఆలివియరుగారి కింకను బోధపడలేదు. డయరు సేనాని విషయమై ప్రభువుల సభవారు చేసిన తీర్మానము, లాయడుజార్జిగారి ఉక్తుచట్టము ప్రసంగము, ఉప్పుపన్ను, కెనియా ప్రశ్న, నాయకుల నిర్బంధములు, జయిలో హత్యలు మున్నగునవి ప్రజల మనములను కలవరపరుచుచున్నట్లుల వీరికి దోచెను. ప్రజలలో విశ్వాసమును బోగొట్టుట కిది చాలవా? స్వపరిపాలనము గోరుట కిట్టి యన్యాయములు ప్రోద్బల మొసగుటలేదా? పంజాబునమస్య ఇప్పటికింకను పరిష్కారము గాలేదు.

లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగము, అసభ్యమైనను నీచిలు సర్వీసు పట్ల గల ఉత్సాహాతిశయము మూలమున జేయబడెనని ఆలివియరుగారు తేల్చివైచుచున్నారు. లాయడుజార్జిగారి వాక్యములెంత విరుద్ధముగ నున్నను, సర్వీసుల యధికారమును శాశ్వతముగ నిలిపియుంచుటకు లాయడుజార్జిగారు దృఢశీలి యుండరని, వీరి తలంపు. కాని, కేవలమిట్టి వ్యాఖ్యానములవలన లాయడుజార్జిగారి ప్రతిపాదన తీవ్రతను తగ్గింప వీలుండదు. లాయడుజార్జి గారు బుద్ధిపూర్వకముగ నిటుల బలికిరనుట కాభారములు గలవు. లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగమును హర్షించినవారు ఉద్యోగులలో పలువురు గలరు. పబ్లికు సర్వీసు కమిషను వారి ఎదుట సర్వీసు సభ్యులు చెలిపెడి సాక్ష్యము జూచిన, లాయడుజార్జిగారి సిద్ధాంతమునే వీ రాభారముజేసికొనుచున్నట్లుల గనుపించును. తమ వేతనాదులను హెచ్చింపవలయు నని కోరుటమాత్రమే గాక, సర్వీసు యద్యోగులు శాశ్వతాధికారము వహించునట్లుల నేర్పాటు జేయ గోరుచున్నారు. సంస్కరణముల వైఖరిగూడ వీరి కోర్కె కనుకూలముగ నున్నది. ప్రజలకు గలిగిన సాక్షియముల బాపుటకు, వెంటనే పూర్ణ స్వపరిపాలన మొసగుటయే, ముఖ్య మార్గము. ఆలివియరుగారు రిందుకు మాత్రము బూనుకొనరు.

శాసనసభవారు నిరాకరించిన ఉప్పుపన్నును సర్టిఫైజేయుట, పబ్లికు సర్వీసు కమిషనులో బని లేదని చెప్పి శాసనసభ్యులు నిరాకరించిన గ్రాంటును మరల పునరుద్ధరించుట, మొదలగు అసాధారణకార్యములు ప్రజల విశ్వాసమును బెంచునా? అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయులను భవిష్యత్తుకడగండ్లు భారతీయుల విశ్వాసమును వృద్ధిజేయునా? భారతీయులు కృతఘ్నులని ఆలివియరుగారు తలంపవచ్చును. కాని వైన జూపబడిన యిబ్బందులన్నియు దొలగి, ప్రజలకు శాంతిసౌఖ్యములు చేకూరవలయుననిన, సత్వర స్వరాజ్యసంపాదనము దప్పు పేరు మార్గముండజాలదు. స్వరాజ్యసిద్ధివలన కష్టములు గలుగునని తలంచునెడల, స్వరాజ్యము లేనందువలన ఎట్టి మర్భరముగు యిబ్బందులు గలుగు

చున్నవో ఆలివియరుగారు గుర్తించవలెను. స్వరాజ్య సిద్ధివలన గలిగెడి ప్రమాదముల నవలీలగ దాటవచ్చును. ఇంకను ఓపికతోనుండుడని ఆలివియరుగారు భారతీయులకు సులభముగ బోధింపవచ్చును. అత్యధిక వేతనముల ననుభవించుచున్న సర్వీసు ఉద్యోగులే ఓపిక కట్టజాలక ఆర్థాటముల జేయుచుండ, స్వాతంత్ర్య విహీనతచే క్రుంగి కృశించుచున్న ప్రజల తురము జూపుట అసహజముగనా? కంఠిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తమ ప్రకటన ముందు బ్రిటీషు ప్రభుత్వముపై సత్యత మగు నవిశ్వాసము నేలజూపి తొందరపడిరని, ఆలివియరుగారు రాజ్యముతో బలికిరి. ఇందుకు ప్రత్యుత్తరము వారి ప్రసంగమునందే గలదు. మాటల జూచి పొంబడక, ఆలివియరుగారి ప్రసంగమును జాగరూకతతో జదివిన, హెయిలీగారి యభిప్రాయములే దానియందును. ప్రతిఫలించుచున్నట్లుల కనుగొన వచ్చును. కడపటియాశ సయితము అంత రించుటచే, ప్రజలు మరల పరాధీనమార్గముల ద్రోక్కక, స్వశక్తిసాధారముజేసికొని ధైర్యముతో ముందుకు నడుచుట అత్యవసరము. అన్నిపక్షములలోను హిందూదేశముపై లేబరుపక్షమున కెక్కుడు సానుభూతి గలదని సామాన్యముగ తలచుచుందురు. అట్టిలేబరు పక్షమే శాసనసభా తీర్మానమును నిరాకరించి, ప్రజాశయములను త్రోవేరించుచు, స్వయంనిర్ణయసూత్రము నావల ద్రోయుచున్నపుడు, మరియొకపక్షము వారనుగ్రహము జూపెదరని నమ్ముట కవకాశము గలదా?

పరిశ్రమలు

1922-23 సంవత్సరపు పరిశ్రమల రిపోర్టు మామూలు ధోరణి జూపుచున్నదే గాని, ఎంచదగిన యభివృద్ధిని కనుబటచుటలేదు. పారిశ్రామిక సహాయచట్టమును నిర్మించిన సంగతి నిజమే యయినను, దీనివలన గలిగిన ప్రయోజన మత్యల్పముగ నుండుట వింతగాదు. సామాన్యవ్యయములకే డబ్బు చాలకుండగ, పరిశ్రమలకు ధనసహాయముజేయుటకు డబ్బు ఎటుల లభించును? కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన ధనభారమధికముగ నుండునంత వరకు, మద్రాసు రాజధాని ఎట్టియభివృద్ధి జూపుటకును దుర్లభమగును. ఈ ఖర్చుబోగ, రిజర్వడు శాఖలవ్యయముబోగ, మిగిలెడి ధనమునుండి పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహమొసగుట కంతవలకు వీలగునో యూహింపవచ్చును. అధికారుల సంఖ్య మాత్రము బెరుగుచున్నది. పారిశ్రామికపు ఇంజనీరు, అసిస్టెంటు డైరెక్టరులు, అసిస్టెంటు ఇంజనీరులు మున్నగు నుద్యోగులు నియమింపబడిరి. బాదరు అద్దకపుపరిశ్రమను, కృష్ణా జరి పరిశ్రమను పునరుద్ధరించుటకు, యాశాఖవారు ప్రయత్నించుచున్నట్లుల రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. వీరియత్నము లెంతవరకు సఫలమయ్యెనో చెలుపుటలేదు. స్వదేశవస్త్రాభిలాష హెచ్చిపెమ్మట, బాదరు అద్దకపు పరిశ్రమ మరల దానియంతట యదియే తలయెత్తినట్లు, ఎల్లకొరత గినవిషయమే. బెద్దడనోలు నందలి బొగ్గును త్రవ్వటకు జేసిన ప్రయత్నములు సఫలముగాంచలేదు. సర్ ప్రెజ్డిక్టు నికాల్సనుగారు, స్వంత బాధ్యతపై బొమ్మలను తయారుజేయు నెంచుటచే, పారిశ్రామికశాఖవారి ప్రయత్నమును మానుకొనిరి. గాజుల పరిశ్రమకు ప్రభు

త్యము వారు చేయదగిన సహాయములేదని తేలిచింది. నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమను నెలకొల్పియు సాధ్యపడు నేమో కనుగొనుటకు, ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞుల నొకరిని నియమించు విషయ మాలోచనయందున్నది. నిప్పుకాయలనుండి స్త్రీకు ఆసికును, చింతపండు గుండీటార్డాక్ ఆసికును తయారుజేయుటకు వీలగు నమోనని కనుగొనగ, లాభములేదని తేలిచింది. సిరాజేయుటకు జేసిన ప్రయత్నము నష్టకారణమయ్యె నట. 1924-25 సంవత్సరము ఆఖరువరకు సిరా ఫ్యాక్టరీని పారిశ్రామిక శాఖవారు నిలిపి, లాభ ముండునేమో పరీక్షించెదరు. పండ్లను కాపాడుటకు నెలకొల్పిన సంస్కృత 18248 రూపాయల వ్యయము స.భమించెను. జగురు తయారు జేసెడి ఫ్యాక్టరీ మూసివేయబడెను. పట్టుపరిశ్రమ అభివృద్ధి గొంచ లేదు. డబ్బులేక పారిశ్రామిక శాఖవారు వ్యవసాయ దారులకు తగినంతగ తోడ్పడలేక బోయిరిని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఆర్థికస్థితి విషయముగ నుండుటచే, పారిశ్రామిక శాఖ వారి యుద్దేశ్యములు బాగుగ నెఱవేరవలయును రిపోర్టులో విచారము జూపబడి నది. ద్వంద్వప్రభుత్వకాండక్రింద పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము గలుగుటకు సాధ్యపడదు. గాటపు పరిశ్రమ చెన్నరాజధాని యందంతటను మగల నెల కొని బనిచేయుచున్నను, పారిశ్రామిక శాఖవారు దానినింక జూడ యిరి. దానివిషయమై శ్రద్ధవహించి యున్నచో, తామేమియు జేయజాలకపోతమని పారి శ్రామిక శాఖ వారితీరున దిగులొందియుండరు. మీదు మిక్కిలి పశ్చిమాంధ్రదేశముననేమి తదితరభాగ ములందేమి చెలరేగుచున్న ట్లోమమును నివారించు టకు వీరు తోడ్పడెడివారు. ఇందుకు విశేషధన వ్యయముతోగూడ పనియుండదు. పారిశ్రామిక శాఖ వారికి రిక్షయినను తమ ప్రతిష్ఠను విడనాడి చేతి కాలు తయారుగుటకును, కద్దరుపత్రము నిర్మిత మగుటకును ప్రోత్సాహమొసగుచో, పరిశ్రమల శాఖవారి యునికి కొంతవడి సార్థకమగును. లేని యెడల, వీరిరిపోర్టులు కాగితముల నెంతగని డినను, దేశమున కెట్టిలాభము గలిగింపజాలవు.

మద్రాసు రేవుతీరములు

1922-23 సంవత్సరపు రిపోర్టుజూచిన, రేవు పట్టణముల ప్రాముఖ్యమునందు కొంతమార్పు గలిగి నటుల గనపించును. వాణిజ్యమునందు చెన్నపురి అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. చెన్నపురికి బియ్యము, తూత్తుకుడి ఎప్పటివలె ప్రధానస్థానము నాక్రమించు చున్నది. కొచ్చిను, కల్లికోట, కడలూరు, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ స్థానముల నాక్రమించుచున్నవి. కాకినాడ అయినవస్థాన మాక్రమించుచున్నది. కాకి నాడ ప్రాముఖ్యమధిమగుచున్నదనట నిశ్చయము. విశాఖపట్టణముపదు నెండవస్థానమును, భీమునిపట్టణము పండొండవ స్థానమును, బుదరు డదునాల్గవ స్థానమును, గోపాలపురము కదునైదవ స్థానమును, కళింగపట్టము పదునారవస్థానము నాక్రమించు చున్నవి. మొత్తిముమీద ఆంధ్రతీర పట్టణము లింకను వెదికబడియున్నటుల విదితమగుచున్నది. విశాఖపట్టణపు హార్బరు నిర్మితమున పిమ్మటగాని, ఆపట్టణ ప్రాముఖ్యము విస్తరించదు. దేశీయ నౌకల పై హిందూదేశమును దాటిబోయి దూరప్రయాణము జేసిన ప్రయాణికులేరు. దగ్గర రేవులకు ప్రయాణము జేసిన వారు 348,477 మందిగలరు. వీరిలో హిందూదేశపు రేవు తీరములకు మాత్రము 152,835 మంది జరిరి. హిందూదేశము వెలుప లకు 195,514 మంది వెడలిరి, రాష్ట్రమునందలి రేవులకు 128 మంది బోయిరి. దేశీయ నౌకల

యొక్క యపయోగమింకను అంతరింపలేదని ఇందువలన తెలియగలదు. వీరిని ప్రజల తక్కుడుగ నుపయోగించుకొలదియు, దేశీయపరిశ్రమ మభివృద్ధి జెందగలదు. నౌకలను నడుపు నేర్పుగలవారు పలు వురు బయలుదేరుదురు. తూత్తుకుడి యొద్దను, కాకినాడయొద్దను 1922 సంవత్సరము నవంబరునెల లో తుపాను దగిలి కొంత నష్టము గలిగెను. అన్ని రేవు తీరములందును 1922-23 సంవత్సర మున ప్రయాణమయిన వారు 518,261 మంది గలరు. గతవత్సరమున వీరి సంఖ్య 436,241 గ నుండెను. ధనహోటి రేవునందు ప్రయాణికుల సంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. రేవు లందలి ఓపముల ద్వారా, 2.65 లక్షల రాబడి చేకూరెను. 186777 నౌకలు రేవు తీరములకు జేరెను. వీని బరువు 5740593 టన్ను లుండును. ఇంతకు పూర్వపు వత్సరమున 5137629 టన్నులు గల 18774 ఓడలు రేవులలో బ్రవేశించినటుల, నివేదిక దెలుపుచున్నది. రేవు సుంకముల ద్వారా 5 లక్షలకు పైగ రాబడి చేకూరెను. వెనుకటి సం వత్సరమున 4 లక్షలు మాత్రము చేకూరెను. హిమ్మ రాబడికి కారణము, రేవులను హిమ్మ జేయుటయే. చెన్నరాజధానిలో మైనరు రేవులలో జరిగిన సముద్రతీర వ్యాపారపు విలువ 43.65 కోట్లుండెను. 1922 సంవత్సరమునందు గోపాలపురపు పడవవాండ్లు కని మానివైచిరి. కాని, వారి నమ్మె త్వలో సంతరించెను.

పోలకు, గ్రహంపోలుగార్ల హితోపదేశము

అలివియరుగారి ప్రతిపాదనము హిందూదేశము పట్ల స్నేహము గనుపఱచుచున్నదనియు, ప్రజల సహకారము నాశించుచున్నదనియు, అందుచేనన్ని పక్షములవారుగూడి సంస్కరణములను కొనసాగించుచో సత్వరాభివృద్ధిగలుగుననియు, పోలకు, గ్రహంపోలుగార్ల హైందవనాయకులకు సందేశము పంపుచున్నారు. పోలకు, గ్రహంపోలుగార్ల సద్భావమును శంకింపము. కాని, వారిసలహాను అనుసరించుటదర్లభమని, నాయకులు స్పష్టముగ దెలుపవలయును. అలివియరుగారి ప్రణంగమునందు, పోలకు ప్రభృతుల కెట్టి యద్భుత విషయములు గోచరించినను, ప్రజల కది నిర్ధకముగ గన్నట్లుచున్నది. అధికారుల ప్రకటనలకును, దీనికిని ఎంచదగిన భేదము గనుపించదు. పోలకుగారి సలహా శాసనసభ్యుల మనములను మెల్లబయలు నేమో తెలియదు. ఇట్టి సలహా లుంతు లేకుండ హిందూదేశమున కికమీద జేరుచునే యుండును. కాని, భారతీయులకు సత్వరస్వరాజ్యాభిలాష గలదేని, సంస్కరణములపై నాశబెట్టుకొనక, వారు తమ ప్రతిజ్ఞను సాధింపవలెను. ఇట్టి సందర్భ సమయము జారిపోయినయెడల, దేశము పిమ్మట పశ్చాత్తాపముజెందక మానదు.

కిచలూ గిద్వానీ గార్లు
భోజనమును మానివేసి
“డాక్టరుకిచలూ ఆచార్యగిద్వానీగార్లు జయలోచెరసాలలో భోజనముమాని వేసినియు, వారికి బట్టుచాలకుండనున్నవనియు తెలియుచున్నది. ఇటులజరిగినచో వారి ఆరోగ్యమునకు చాలభంగము కలుగునగాన దయతో వెంటనే తగినపర్యటలు చేయగోరెదను”
అని భారతకాశాసనసభ్యుడగు బాబ్ట్లరు ఎన్. ప్రొడి తనవాక్యముగా భారతసభ్యుత్వ కాగ్యసంఘసభ్యుడగు డి. మాల్గంపాచారిగారి కరితివార్తనుపెడి, (టిబ్యూరు)

స్థానిక వార్తలు
‘సతారాం’ నాటకము:—శ్రీగుమ్మి చెన్నబసవేశ్వర నాటక సమాజమువారు రేవుతీరవారము రాత్రి 8-30 గంటలకు తిరుగిక్కి శివరాత్రి ఎంపెను నాటకకాలయందు ‘సతారాం’ నాటకమును కన్నడమున ప్రదర్శించెదరు.
మద్రాసు మెడికలు కౌన్సిలు:—డాక్టరు డి. వి. వెంకటప్పగారి స్థానము భారీయైయుండు వలన ఆస్థానమున మద్రాసు మెడికలు కౌన్సిలు యెన్నికెటు అధ్యక్షిగ నుండెదనని డాక్టరు డి. వి. వెంకటప్పగారి దెలుపుచున్నాడు.
కాలక్షేపము:—అమరకా. లాసిని సభ యాజమాన్యమున (2వ్యాక్రీ) పండిత వి సోమశేఖరగారు రేవుతీరమున 7-30 నాడి 8-30నాడు క. బుకెటివీధిలోని రామస్వామి దేవాలయము : బ్రాహ్మయోగము గూర్చి భగవద్గీతాకాలక్షేపము కల్పెదరు.
రేబరు కిమిషనర:—జి. ఎ. డి. పాడిసమ వి. సి. ఎస్. వదరాసు (భుద్ధు) రేబరుకిమిషనరుగారు నేటి ఉదయం తిరువనావల్లినుండి బోటుమెయిలుతో చెన్నపురి వచ్చేరిరి.
రామచానుచరిత్ర పారికథ:— సంగీతసభ్యు యాజమాన్యము గోఖలే హాలులో 2-3-24 ఆదివారము సాయం కాలము 4 గంటల శ్రీమతి సి. కరవ్యతిబాయిగారు రామచాను చరిత్ర పారికథా కాలక్షేపమును జరిపెదరు.
భక్తిమార్గసభ:— మహాశివరాత్రి కాలక్షేపము:—బహుశ్రీ సౌదూరాజ భాగవతాదు గారు రా. బి. ఎన్. సి. క జగ్గపాలాచారిగారి భాగమునందు (8, గంగు రెడ్డిగోడు) ఎఱుబూరులో మహాశివరాత్రి వాడు 8-3-24 తేదీ. సాయంకాలము 4 గంటల సందవారిచరిత్ర కాలక్షేపము జరిపెదరు.
శ్రీపుండలీకవరద సభ:— చెన్నపురి గోవిందప్ప వాయని 24 62 నా. ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గరుస్వామి కెట్టింకెనేవారి కార్యాలయమున 1-3-24 శివవారము రాత్రి 9 గంటలకు (2వ్యాక్రీ) వి. కృష్ణదాయ్యుల వలన ప్రహ్లాద చరిత్రమును పారి.థా కాలక్షేపము జరిపబడును. భక్తకరులందరు ను వచ్చేయి ప్రార్థిలు.
గాంధీమాన వ్రతము - బహిరంగ సభ:— మద్రాసు జిల్లాకాంగ్రెసు ని. ఘన యాజమాన్యమున చెట్టుటలో 2వ్యాక్రీపై సమిష్టియాయుద్ధ మాట్చి 16 తేదీ శివవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు జరుగును. అప్పుడు కాంగ్రెసు కార్యుల జేయకొనటము, గాంధీ మానపు ఉత్సవమును జరుగును. అన్. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.
అమెరికా, ప్రపంచ యూత్రికులు:—వీర శేషు దాయము 11 గంటలకు కలెక్ట్రానుండిస్పనలు (మొనలొవిచ్చిరి రాత్రి 9వలె, తెయియలో బయలుదేరి ధనహోటికిపోయి కోలబోజేరెదరు. కోలబోనుండి రంగూను, సిం. పూన, చె న్నా, కత్తికనము(డిద్వికన)బాబాచి వెళుమా గాలవకుండ మ్యా యాక్రీజేరెదరు వారి ప్రపంచమంకిను చుటెదరు.
శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ సమాజము:— రాధాకృష్ణనాటకము రేవు (మార్చి నెల ఒకటవతేదీ శివవారము) రాత్రి 9వలె గంటలకు సాద్యమునాటో వ్యాయము ర్తితహా రామేశు. బి.తుబుగారి అధ్యక్షతక్రింద యాభివారు శ్రీహను గండి క్షీరసేవారావు కంఠులుగారిచే రచించబడిన రాధా కృష్ణనాటకమును ఆ భ్రమన ప్రదర్శించెదరు.
ఉదితముగ హిందీబోధనము:—సరస్వతీ సంఘ యాజమాన్యమున పండిత శిరరాణిగారు సుఖులయన (28 పిదూయాకలోయ:పిడి) ప్రతిరోజును ఉదయము 7 నుండి 8 రకును హి.దీని ఉచితముగ కల్పెదరు. ఇప్పటికిబోధ 26 నెల నుండియు జరుగుచున్నది. 12 మంది మాత్రము చదువుకొనుచు న్నారు. ఈ అంశమును గైకొని చాలవంది కచ్చి నేర్చుకొం చెదని కలపరచుచు.

కె. వీరయ్యపంతులు, మేనేజరు.

పక్షాదు తగ్గించ వలెననియు కొన్ని సంవత్సరముల
వరకు వర్తనములు చేయుటను, విస్తరించజేయుటను, కొ
య్యోగ్యతను జేయుట కొకవిధానము నేర్పబడలేనియు
ప్రాంతు ఇ లీ, అమెరికా దేశమునకు విడిచి సురక్షు
వ్వకును గుంకములు విడిచబడుటచే ఆ గుంకము
నకు రొక్కను ఏర్పాటులను జేయవలెననియు ఇం
యోకాజ్యోచాలనకు విడిచి వర్తకులచే రియాయన
బడు సురక్షులనే వాడుకలుల జేయవలెననియు
విదేశములనుండి సురక్షును గొనునపుడు ఖర్చును పరిగా చేయు
టకు పరిశీలనను నేర్పరచుటను క్రొత్తటిక కుత్తుల మొ
త్తాగరి గుంకములను సాగించవలెననియు 20 వర్తకుల
మల వారు క్రధానామాత్యుని దగ్గర కేగిరి. క్రధానామాత్యుడు
త్వరతోనే ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

పాట్నా, 26 ఫిబ్రవరి:—పాట్నా విశ్వవిద్యాలయమునకు జరిగిన యొన్ని కలలో శ్రీ శారాణజనసాహేబీహారు బరిస్టర్ కానవసరము యొక్క కానవడిలి. (అ.)